

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی .....

شناسنامه درس *Course Syllabus*

شماره درس: ۵۱۸۳۱۶

عنوان درس: بارداری و زایمان (۱)

نوع و تعداد واحد: نظری - ۲ واحد

دروس پیش نیاز: آناتومی، فیزیولوژی و جنین شناسی

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی

زمان کلاس: شنبه ها، ساعت ۴-۲

نیمسال تحصیلی: اول سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱

مکان کلاس: دانشکده پرستاری و مامایی - کلاس شماره ۱۰

زمان حضور در دفتر کار: شنبه ها و دو شنبه ها ساعت ۴ - ۲

مسئول درس: دکتر مریم کیان پور

شماره تماس: ۳۷۹۲۷۶۰۹

Email : kianpour@mail.mui.ac.ir

اساتید درس: سرکار خانم دکتر محبوبه والیانی - دکتر مریم کیان پور

شرح درس: این درس به منظور آشنایی فراگیران با فیزیولوژی و تشخیص حاملگی، اهمیت بهداشت و تغذیه زنان باردار و اصول مراقبتهای دوران بارداری، ناراحتیهای جزئی ناشی از بارداری و روشهای پیشگیری از آنها، آموزش داده می شود. علاوه بر این فراگیران در زمینه آموزش بهداشت به مادر و خانواده وی در زمینه مسائل جسمانی، روانی، اجتماعی و عاطفی نیز آموزش در کاربرد نظریه ها و مفاهیم جدید بارداری در ارائه خدمات مامایی مهارت پیدا نموده و با محدودیتها و مسئولیتهای حرفه ای وظائف انسانی و اخلاقی ماما در قبال مادر باردار و رعایت موازین شرعی در ارائه خدمات مامایی آشنا خواهند شد.

اهداف کلی:

- ۱- دانشجو با اهداف علم مامایی و زایمان و آمار حیاتی در مامائی در این رابطه آشنا شود.
- ۲- دانشجو با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن، فیزیولوژی بارداری، تشخیص حاملگی، اهمیت بهداشت و تغذیه زن باردار، اصول مراقبتهای دوران بارداری و ناراحتیهای جزئی ناشی از حاملگی و طرق پیشگیری از آنها آشنا شده و آنها را درک نماید.
- ۳- دانشجو با تشخیص موارد غیرطبیعی از موارد طبیعی در دوران بارداری و چگونگی اداره آنها آشنا شود.

اهداف رفتاری:

- * دانشجویان بایستی بعد از گذراندن این واحد قادر باشند:
- * علم مامایی، بهداشت مادر و کودک، اهداف علم مامایی و جایگاه ماما در آنها، وظائف و صلاحیتهای ماما در سیستم ارائه مراقبتها و شاخص های بهداشتی در این زمینه (نسبت تولد، مرگ و میر مادر و نوزاد و ...) را توضیح دهند.
- * آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن را توصیف کنند.
- * سیکل قاعدگی و تخمدانی را توضیح دهند.
- * پروسه لقاح و نیز رشد و تکامل تخم را توضیح دهند.
- * نحوه تشکیل جفت و ترشح هورمونهای آن، تشکیل و بند ناف و ترشح مایع آمنیوتیک را شرح داده و اعمال آنها توضیح دهند.
- * نحوه ارائه مشاوره پیش بارداری را که به منظور امادگی، برای بارداری ارائه خواهد شد، شرح دهند.
- * تغییرات فیزیولوژیک دستگاههای مختلف بدن مادر در دوران بارداری را شرح دهند.
- * علائم حاملگی (فرضی، احتمالی و قطعی) را بیان کنند.
- * چگونگی تشخیص حاملگی (آزمایشات، سونوگرافی) را ذکر کنند.
- * مفهوم مراقبتهای دوران بارداری را شرح دهند.
- * نحوه انجام مراقبتهای این دوران (معاینات، آزمایشات، موارد مهم و قابل توجه)، از نظر محتوا و توالی زمانی را شرح دهند.

* علائم خطر را که موجب ایجاد حاملگی پر خطر می گردد، را شرح دهند.

* نحوه بررسی وضعیت سلامت جنین را توصیف نمایند.

* شکایات و ناراحتیهای شایع دوران بارداری را فهرست نموده و راههای مقابله با آن را شرح دهند.

* محتوای برنامه تغذیه مادر در دوران بارداری (کالری، مواد مغذی مهم و...) و وزن گیری مادر را توضیح دهند.

* آناتومی لگن طبیعی و نیز انواع لگن را از نقطه نظر علم زایمان توصیف نمایند.

* قواره، قرار، پرزانتاسیون و پوزیشن جنین و راههای تشخیص آن را توضیح دهند.

* نحوه انجام و مانورهای لئوپولد را توضیح دهند، و دلایل انجام هر کدام را درک نمایند.

* انواع و علل خونریزی های سه ماهه اول حاملگی ونحوه تشخیص و درمان آنها را توضیح دهد .

* نظر دین اسلام را در مورد بهداشت زمان لقاح و دوران بارداری را توضیح دهند .

روش تدریس(در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

شیوه تدریس به صورت برگزاری کلاس حضوری و به میزان ۲۵ درصد، برگزاری کلاس به روش مجازی(ادوبی کانکت، اسکای روم) توسط مدرسین میباشد.

ابزار مورد نیاز تدریس:

کامپیوتر مجهز به نرم افزارهای مورد نیاز و جهت تدریس از پاورپوینت، فایل های Word و Pdf استفاده خواهد شد.

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱- پاسخ به سئوالات کلاسی در هر جلسه و انجام تکالیف محول شده

۲- جلسات آنلاین / آفلاین مشاهده سخنرانی و اسلایدها با دقت

- ۳- رعایت آداب حضور در جلسات کلاس آنلاین نظیر کلاس حضوری (مانند: موقعیت مکانی و ظاهری مناسب) و آماده بودن امکانات جهت ارتباط آنلاین با استاد در هر زمانی از برگزاری کلاس
- ۴- رعایت آداب حضور در جلسات کلاس حضوری جهت پاسخگویی به سوالات مطرح شده در زمینه موضوع آن جلسه، در هر زمانی از برگزاری کلاس

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- (۱) تأخیر حضور در کلاس برای بار اول به صورت دادن تذکر و در صورت تکرار تأخیر در حضور کلاس، همان جلسه غیبت اعلام می‌گردد.
- (۲) غیبت بیش از حد مجاز، اطلاع رسانی به آموزش دانشکده و کسر نمره پایان ترم را به دنبال خواهد داشت.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	حضور فعال در جلسات حضوری و آنلاین	۲ نمره
۲	تکالیف و آزمون های حین دوره (میان ترم، کوئیزو..)	۵ نمره
۳	آزمون پایان ترم	۱۳ نمره

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

- ✓ بارداری و زایمان ویلیامز .کانینگهام ، لونو، بلوم، اسپانگ، دشی، هافمن ، کیسی ،شفیاد . ترجمه دکتر بهرام قاضی جهانی و روشنک قطبی . ویراست بیست و چهارم . سال ۲۰۱۸ . (جلد او۲).
- ✓ فیزیولوژی گایتون و هال. تالیف جان. ای هال. ترجمه بنی جمالی و دیگران ۱۳۹۴.
- ✓ اصول مهارت‌های بالینی در مامایی وارنی. ترجمه گودرزی ۱۳۸۷.

✓ تشخیص و درمان بارداری و زایمان کارنت. ترجمه دکتر اکرم قهقهانی نظام آبادی. انتشارات اندیشه رفیع ۱۳۹۵.

✓ راهنمای جامع تغذیه مادران باردار و شیرده. تألیف مرضیه بخشنده و دیگران. نشر اندیشه ماندگار ۱۳۹۲.

- ✓ Mayles' A textbook for Midwives. Marshall & Raynor . Churchill Livingstone .2018.
- ✓ Introduction to Maternity and Pediatric Nursing .Leifer. Elsevier. 2015. Unit II:Chapter 2,3,4,5.
- ✓ Maternity and Women's Health Care .Lowdermilk .Perry.Cashion.Alden. Elsevier. 11th Edition. 2016. Unit III. Chapter 13,14,15

منابع و محتواهای مفید برای یادگیری بهتر:

√ <https://www.uptodate.com>

√ <https://www.uptodate.com/contents/coronavirus-disease-2019-covid-19-pregnancy-issues>

پایگاههای اینترنتی قابل استفاده برای درس:

√ <https://www.uptodate.com>

جدول زمان بندی کلاس

شماره درس : ۵۱۸۳۱۶

عنوان درس: بارداری و زایمان ۱

نیمسال تحصیلی و سال : اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲

فراگیران : دانشجویان ترم ۳ مامایی

رشته تحصیلی : مامایی

زمان : شنبه ها ساعت ۲-۴

اساتید درس: سرکار خانم دکتر محبوبه والیانی - دکتر مریم کیان پور

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
مدرس	فعالیت یادگیری	نوع جلسه	عنوان جلسه	تاریخ / ساعت	ردیف
دکتر کیان پور خانم دکتر والیانی	ارایه درس تکلیف	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	معرفی درس - اهداف علم مامایی ، جایگاه ماما ، وظائف و صلاحیتهای ماما در سیستم ارائه مراقبتها و شاخص های بهداشتی	۱۴۰۱/۶/۱۹ ۲-۴	۱
تعطیل رسمی اربعین حسینی				۱۴۰۱/۶/۲۶	
خانم دکتر والیانی	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	سیکل قاعدگی و سیکل تخمدانی ، آناتومی و فیزیولوژی دستگاه	۱۴۰۱/۷/۲ ۲-۴	۲

خانم دکتر والیانی	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	سیکل قاعدگی و سیکل تخمدانی ، آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن	۱۴۰۱/۷/۹ ۲-۴	۳
خانم دکتر والیانی	ارایه درس تکلیف	حضور ☐ آنلاین ☒ آفلاین ☐	نظر دین اسلام در مورد بهداشت زمان لقاح و دوران بارداری	۱۴۰۱/۷/۱۶ ۲-۴	۴
دکتر کیان پور	ارایه درس گفتگو پرسش و پاسخ	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	علائم حاملگی (فرضی ،احتمالی و قطعی) ، چگونگی تشخیص حاملگی(آزمایشات ، سونوگرافی)	۱۴۰۱/۷/۲۳ ۲-۴	۵
خانم دکتر والیانی	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	دسیدوا جفت و بند ناف، هورمونهای جفتی ،مایع آمنیوتیک و اعمال آنها	۱۴۰۱/۷/۳۰ ۲-۴	۶
دکتر کیان پور	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☐ آنلاین ☒ آفلاین ☐	تغییرات فیزیولوژیک بدن مادر	۱۴۰۱/۸/۷ ۲-۴	۷
دکتر کیان پور	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☐ آنلاین ☒ آفلاین ☐	تغییرات فیزیولوژیک بدن مادر	۱۴۰۱/۸/۱۴ ۲-۴	۸
دکتر کیان پور	ارایه درس تکلیف	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مشاوره و مراقبتهای پیش بارداری	۱۴۰۱/۸/۲۱ ۲-۴	۹
دکتر کیان پور	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	قواره، قرار، پرزانتاسیون، پوزیشن جنین	۱۴۰۱/۸/۲۸ ۲-۴	۱۰
خانم دکتر والیانی	ارایه درس تکلیف	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	انواع لگن - مانورهای لئوپولد	۱۴۰۱/۹/۵ ۲-۴	۱۱
مدرسین	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☐ آنلاین ☐ آفلاین ☐	امتحان میان ترم	در محدوده زمانی تقویم آموزشی	۱۲
دکتر کیان پور	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مراقبتهای دوران بارداری ، نحوه انجام مراقبتهای این دوران (معاینات ، آزمایشات ، موارد مهم و قابل توجه)، از نظر محتوا و توالی زمان	۱۴۰۱/۹/۱۲ ۲-۴	۱۳
دکتر کیان پور	ارایه درس پرسش و پاسخ	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مراقبتهای دوران بارداری ، نحوه انجام مراقبتهای این دوران (معاینات ، آزمایشات ، موارد مهم و قابل توجه)، از نظر محتوا و توالی زمان	۱۴۰۱/۹/۱۹ ۲-۴	۱۴

دکتر کیان پور	ارایه درس پرسش و پاسخ	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	تغذیه مادر در دوران بارداری (کالری ، مواد مغذی مهم) ، وزن گیری مادر	۱۴۰۱/۹/۲۶ ۲-۴	۱۵
خانم دکتر والیانی	ارایه درس پرسش و پاسخ	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	حاملگی خارج از رحم : اتیولوژی، علائم ، تشخیص و درمان	۱۴۰۱/۱۰/۳ ۲-۴	۱۶
خانم دکتر والیانی	ارایه درس پرسش و پاسخ	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	سقط : اتیولوژی، علائم ، تشخیص و درمان	۱۴۰۱/۱۰/۱۰ ۲-۴	۱۷
دکتر کیان پور	ارایه درس پرسش و پاسخ	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	شکایات و ناراحتیهای شایع دوران بارداری ،علائم حاملگی پر خطر	۱۴۰۱/۱۰/۱۱ ۲-۴	۱۸
خانم دکتر والیانی	ارایه درس پرسش و پاسخ	☐ حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	مول هیداتی فورم : اتیولوژی، علائم ، تشخیص و درمان	۱۴۰۱/۱۰/۱۲	۱۹
مدرسین			تاریخ امتحان پایان ترم بر اساس تقویم آموزشی		

آدرس لینک کلاس مجازی :